

## Kuntajohtajakokous

---

Aika 14.06.2023 klo 09:00 - 10:27

Paikka Hybridikokous

Käsitellyt asiat

<b>§</b>	<b>Otsikko</b>	<b>Sivu</b>
§ 1	Kokouksen avaaminen	4
§ 2	Omistajanvaihdosten johtaminen kunnassa	5
§ 3	Suomen Yrittäjien Elinvoimabarometri -kysely	6
§ 4	Maakuntakaavan täydennystarpeiden kartoitus	7
§ 5	Aluesuunnittelun edunvalvonnan ajankohtaiskatsaus	9
§ 6	Muut asiat	11
§ 7	Seuraavat kokoukset	12
§ 8	Kokouksen päättäminen	13

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Juha Eskelinen	Uudenmaan liitto, pj.	
	Eerola Erkki	Vihti	
	Grannas Mikael	Sipoo	
	Helander Katarina	Pukkila	
	Ikkela Kalle	Tuusula	
	Kauppinen Anna-Kaisa	Kirkkonummi	
	Kuusela Antti	Pornainen	
	Laukkanen Iiris	Järvenpää	
	Laurila Hannu	Mäntsälä	
	Luukkonen Johanna	Hyvinkää	
	Masar Cristoffer	Kauniainen	
	Mäkelä Jukka	Espoo	
	Mäkelä Outi	Nurmijärvi	
	Rontu Kirsi	Kerava	
	Sailas Virpi	Tuusula	
	Saloranta Tuija	Askola	
	Sorvanto Jarkko	Lapinjärvi	
	Strandell Denis	Hanko	
	Telén Tuija	Karkkila	
	Theman Petra	Raasepori	
	Ujula Jukka-Pekka	Porvoo	
	Åstrand Riikka	Vantaa	
	Paula Autioniemi	Uudenmaan liitto	
	Tero Suursalmi	Uudenmaan liitto, sihteeri	
	Aarnio Tarmo	Valmistelusihteeristö	
	Ervasti Outi	Valmistelusihteeristö	
	Karhu Ulla-Mari	Valmistelusihteeristö	
	Korte Terttu	Valmistelusihteeristö	
	Majuri Jouni	Valmistelusihteeristö	
Poissa	Ossi Savolainen		
	Isotupa Juha-Pekka		
	Nyman Robert		
	Oker-Blom Jan D		
	Perämäki Pasi		
	Sarvilinna Sami		
	Ukkola Esa		
	Vartiainen Juhana		
	Inka Kanerva		
	Inka Tikkanen		
	Haapanen Topi		
	Harju Paula		
	Manninen Mariikka		
	Nyholm Inga		
Muu	Aalto Silja	Uudenmaan liitto	
	Elo Seija	Uudenmaan liitto	
	Eronen Oili	Keski-Suomen yrittäjät	
	Hasu Eija	Uudenmaan liitto	
	Mansikka Ilona	Uudenmaan liitto	

Matikainen Tanja  
Pietilä Sanni  
Silvennoinen Suvi  
Vehmas Markku  
Öhman Tiina

Suomen Yrittäjät  
Helsinki  
Uudenmaan liitto  
Tuusula  
Uudenmaan liitto

Kuntajohtajakokous

§ 1

14.06.2023

**Kokouksen avaaminen**

Kuntajohtajakokous 14.06.2023 § 1

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Todettiin osallistujat ja tarkistettiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

Kuntajohtajakokous

§ 2

14.06.2023

## **Omistajanvaihdosten johtaminen kunnassa**

Kuntajohtajakokous 14.06.2023 § 2

Projektipäällikkö Oili Eronen Keski-Suomen Yrittäjistä Suomen esitteli yrittäjien tutkimusta, jonka mukaan joka kolmannessa yrityksessä pohditaan parhaillaan omistajanvaihdosta. Omistajanvaihdos on yrittäjälle pitkä prosessi eikä yrityskaupan onnistuminen ole itsestään selvyyttä. Yritykset eivät välttämättä ole sellaisenaan myyntikunnossa, joten on selvitettävä, tarvitaanko myyntikuntoon saattamista tukevia toimia. Voi olla, että yrittäjän lähipiiristä ei löydy jatkajaa, jolloin kunnan apu voi olla erityisen tarpeen. Yrittäjien lopettaessa kunta menettää tarvittavia palveluita, pahimmillaan ainoan palvelutuottajan toimialallaan. Siksi omistajanvaihdos on myös elinvoimakysymys, joka vaikuttaa kuntalaisten hyvinvointiin. Yrittäjät tarvitsevat kunnan apua. Kumpikin osapuoli hyötyy yhteistyöstä.

Eronen kertoi, että kunta voi tukea yrittäjiä muun muassa seuraavilla toimenpiteillä:

1. Kunta voi tarjota yrittäjille tietoa omistajanvaihdoksista ja niiden mahdollisuuksista.
2. Kunta voi markkinoida omistajanvaihdoksia vetovoimatekijänä yrityksille ja kuntaan muuttaville.
3. Kunta voi tehdä yhteistyötä paikallisten yritysten kanssa, jotka ovat jo tehneet omistajanvaihdoksen ja hyödyntää siinä syntynyttä kokemusta.
4. Kunta voi tarjota yrityksille koulutusta ja neuvontaa omistajanvaihdoksiin liittyen.
5. Kunta voi harkita kannustimia omistajanvaihdoksen tekemiseen, kuten verohelpotuksia tai muita taloudellisia kannustimia.

Keskustelussa kuultiin puheenvuoro siitä, että vaikka Uudellamaalla on joukko isoja kaupunkeja, siellä on myös suuri joukko taantuvia kuntia, joiden kannalta tämä aihe on erittäin tärkeä.

Merkittiin katsaus tiedoksi.

Kuntajohtajakokous

§ 3

14.06.2023

## Suomen Yrittäjien Elinvoimabarometri -kysely

Kuntajohtajakokous 14.06.2023 § 3

Kunta- ja elinkeinoasioiden päällikkö Tanja Matikainen Suomen yrittäjistä esitteli Elinvoimabarometri -kyselyä, joka toteutettiin ensimmäistä kertaa maaliskuussa 2023 ja tulokset julkistettiin 24.5. Kysely toteutetaan joka toinen vuosi, vuorovuosittain Kuntabarometrin kanssa. Elinvoimabarometrilla mitataan maakuntien elinvoimaa, ja mitattavia kategorioita oli kolme: elinvoima, verkostoituminen sekä johtaminen ja päätöksenteko. Tutkimus toteutettiin ajalla 1.3.–17.4.2023 verkkokyselynä. Kyselyyn vastasi 4 830 yrittäjää. Kyselystä selviää, että yrittäjät arvoivat Uudenmaan elinvoimaisimmaksi maakunnaksi yrittää. Kolmen maakunnan kärki elinvoimaisuudessaan tuloksien perusteella oli seuraava: 1. Uusimaa, 2. Pirkanmaa ja 3. Pohjanmaa. Matikainen esitteli barometria suoraan tietojärjestelmästä, josta valtakunnallinen ja maakuntakohtaiset [raportit ovat ladattavissa](#).

Puheenjohtaja korosti barometrin kautta saadun informaation tärkeyttä.

Merkittiin katsaus tiedoksi.

Kuntajohtajakokous

§ 4

14.06.2023

## Maakuntakaavan täydennystarpeiden kartoitus

Kuntajohtajakokous 14.06.2023 § 4  
221/00.04.06/2023

Uudenmaan liiton visio on, että tulevaisuuden Uusimaa on reilusti edellä. Liiton keskeisimpinä työkaluina tulevaisuuteen varautumisessa ovat Uusimaa-ohjelma ja maakuntakaava. Toimintaympäristön nopeiden muutosten takia liitossa valmistaudutaan tänä vuonna sekä maakuntakaavan täydennystarpeiden kartoittamiseen sekä Uusimaa-ohjelman päivitykseen sidosryhmävuorovaikutuksen, kuten erilaisten kyselyiden ja kuntakierroksen, sekä skenaariotyön kautta. Näiden pohjalta määritellään vuoden lopulla, mitkä teemat valitaan mukaan maakuntakaavan täydennyskierrokselle. Ilona Mansikka ja Suvi Silvennoinen esittelevät asian.

Mansikka korosti maakuntahallituksen vahvaa roolia maakuntakaavoituksessa, sillä se päättää muun muassa kaavoitustyön käynnistämisestä. Ideana maakuntakaavan täydennyskierroksessa on tavoite ”rullaavasta” maakuntakaavasta, jonka pohjana toimii lainvoimainen Uusimaa-kaava 2050, jota voidaan täydentää kokonaan uusilla teemoilla ja/tai jonka joitakin teemoja voidaan päivittää vaihemaakuntakaavalla.

Mansikka korosti myös tulevan edunvalvonnan merkitystä, Vaikka tuoreessa rakennuslakiuudistuksessa alueidenkäyttö jäi pois, on todennäköistä, että sitä käsitellään tulevalla hallituskaudella, jota varten tarvitaan vahvaa maakunnallista edunvalvontaa.

Käydyssä keskustelussa todettiin kuntien olevan useiden uudistusten keskellä hyvin kiireisiä. Toimiva joukkoliikenne on kunnille keskeinen teema, joka olisi tarpeen ottaa uudelle kaavakierrokselle mukaan.

Lopuksi Silvennoinen kertoi kaavakyselystä. Liiton toimesta on tehty kaksi kyselyä; strategisen tason kysely sidosryhmille sekä laajempi asiantuntijakysely sisältäen myös kuntien asiantuntijat. Strategisen tason kyselyllä haluttiin kartoittaa eri ryhmien näkemyksiä Uudenmaan tärkeimmistä tulevaisuuden haasteista sekä Uudenmaan liiton roolista ja keinoista niihin vastaamisessa. Sidoryhmäkysely toimii maakuntakaavan ja Uusimaa-ohjelman päivittämisen yhtenä lähtökohtana.

Tärkeimmät tulevaisuuden haasteet oli kyselyssä jaettu kuuteen teemaan: (1) läpileikkaavat kattoteemat, (2) luonto ja ympäristö, (3) alue- ja yhdyskuntarakenne, (4) liikkuminen ja logistiikka, (5) talous- ja elinkeinot sekä (6) väestö ja asukkaat. Haasteista merkittävimmiä edellä mainituista teemoista tunnistettiin (n=139): (1) Ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen, resurssitehokkuus, (2) luontokadon pysäyttäminen, hiilinielujen turvaaminen; (3) kasvun kestävä ohjaaminen, seudun tasapainoinen kehittäminen; (4) toimiva seudullinen joukkoliikenne, liikenteen lisääntyminen ja kestävyys; (5) työvoiman saatavuus, elinkeinoelämän toimintaedellytysten varmistaminen; (6) väestön

ikäntyminen sekä koulutus ja osaaminen. Samat haasteet korostuivat tärkeinä eri vastaajaryhmien kesken, kunnille kuitenkin selvästi tärkeimmäksi nousi toimiva seudullinen joukkoliikenne.

Kyselyä täydentävällä kuntakierroksella kesän ja syksyn aikana liiton tavoitteena on tavata kaikkien 26 kunnan asiantuntijoita, erityisesti kaavoituksen sektorilta. Tapaamisten pääpaino on maakuntakaavan täydennystarpeissa, toteuttamisessa ja kuntien kehittämistilanteessa, mutta käsiteltävänä on myös liiton ilmasto- ja kiertotaloustyö. Kuntakierroksella selvitetään lisäksi tietotarpeisiin vastaamisen ja laaja-alaisen yhteistyön kehittämisen toiveita. Kuntakierroksen ja asiantuntijakyselyn tuloksia esitellään laajemmin syksyllä.

Keskustelussa todettiin kaavoitus- ja liikenneasioiden olevan kuntien kannalta kriittisiä. Monissakaan Uudenmaan kunnissa ei ole käytettävissä raideyhteyksiä elinkeinoelämän tarpeisiin, mikä on pahimmillaan osaltaan vaikuttanut investointien saamiseen. Maakuntakaavoittajat toivotettiin erittäin tervetulleiksi kuntakäynneille, joita on jo ehditty sopia.

Merkittiin katsaukset tiedoksi.

Oheismateriaali

Kuntajohtajat 14 06 2023 Alsun edunvalvonta



Kuntajohtajakokous

§ 5

14.06.2023

## Aluesuunnittelun edunvalvonnan ajankohtaiskatsaus

Kuntajohtajakokous 14.06.2023 § 5

### EU:n ennallistamisasetukseen/6. artiklaan liittyvän edunvalvonnan tilanne

Silja Aalto kävi tilannekatsauksen EU:n ennallistamisasetuksen valmistelun etenemiseen. Suomessa huolta herättää ennallistamisasetuksen kaupunkeja koskeva kuudes artikla, joka asettaa keskenään hyvin erilaisille eurooppalaisille kaupungeille samat jäykät velvoitteet. Tavoite luonnon monimuotoisuuden edistämisestä on tärkeä. Nykyisessä muodossaan kuudes artikla kuitenkin vaikeuttaisi merkittävästi kaupunkien kestävästä kasvusta ja johtaisi päinvastoin jopa luonnon ja ilmaston kannalta haitalliseen kaupunkirakenteen hajautumiseen.

Suomen suurimmat kaupungit, useat maakuntien liitot ja Suomen Kuntaliitto ovat ilmaisseet vakavan huolensa asetusluonnoksen sisällöstä. Laajan allekirjoittajien joukon [yhteinen kannanotto](#) julkaistiin toukokuussa 2023 suomeksi ja englanniksi. Uudenmaan liitto vastasi uuden yhteisen kannanoton valmistelusta ja koordinoinnista sekä havainnollistavan materiaalin tuottamisesta. Kannanotossa ehdotetaan, että artiklaa 6 muokataan seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- Artiklaan tulee jättää enemmän joustavuutta paikallisten olosuhteiden huomioon ottamiselle.
- Tarvitaan kynnyksarvo kaupunkien viherpinta-alan säilyttämis- ja lisäämisvelvoitteille.
- Kaupunkien biodiversiteettiä ja vihreää infrastruktuuria tulee lisätä kaikissa jäsenvaltioissa.

Tämän hetken arvio vaikuttamisen näkökulmasta on, että on mahdollista, että Suomen kaupunkialueet pystyttäisiin sulkemaan pois artikla 6:n piiristä koska viheralueiden määrän lähtötaso Suomessa on niin korkea. Asetuksessa on kuitenkin vielä paljon kysymyksiä auki, sekä tämän artiklan että monien muiden asioiden kohdalla, joten on hyvin epäselvää mihin suuntaan esitys tulee etenemään.

Aalto kertoi, että asetuksen ja artikla 6 eteneminen eri EU-organisaatioissa on vielä täysin kesken. Puheenjohtajamaa Ruotsi pyrkii löytämään jäsenmaiden kompromissiratkaisun, jotta neuvosto voisi antaa yleisnäkemyksensä 20.6.23 ympäristöministerien kokouksessa. Jos yleisnäkemyksensä jäisi Ruotsin puheenjohtajuuskaudella saamatta, on eteneminen hyvin epävarmaa, sillä Espanjan puheenjohtajuuskausi alkaa 1.7.23 ja heinäkuun kansalliset pikavaalit saattavat aiheuttaa myllerrystä poliittisissa prioriteeteissa, myös ja etenkin ennallistamisasetuksen suhteen.

Uudenmaan liiton lisäksi edunvalvonnassa on ollut mukana kuntaliitto, Helsinki EU Office ja Suomen pysyvä edustusto. Asia seurataan aktiivisesti jatkossakin. Puheenjohtaja muistutti, että eteläisemmän Euroopan

kaupungeille on aivan toisenlaiset haasteet verrattuna Suomen tilanteeseen, jossa kaupungistuminen on vielä käynnissä.

### Mahdolliseen alueidenkäyttölain uudistukseen liittyvän edunvalvonnan tilanne

Ilona Mansikka kävi katsauksen alueidenkäyttölain mahdolliseen uudistamiseen. Maakuntajohtajat ovat julkaisseet 26.5.2023 [yhteisen kannanoton](#) liittyen alueidenkäyttölain mahdolliseen uudistamiseen ja maakuntakaavan merkitykseen. Kannanottoa on jaeltu hallitusneuvottelijoille ja sitä on tarkoitettu jaella laajalti päättäjille. Kannanotossa todetaan muun muassa, että alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän peruseriaatteet tulee säilyttää ja että mahdollisen alueidenkäyttölain uudistuksen lähtökohtana tulee olla nykyisen, hyvin toimivan lain päivittäminen ja täydentäminen.

Jos lakiuudistus toteutetaan, sen tulee perustua todellisiin, tunnistettuihin tarpeisiin ja haasteisiin, ja jo koeltuihin oikeuskäytäntöihin. Näin myös vihreän siirtymän vaatimien investointien ja hankkeiden pikainen edistäminen on mahdollista. Lisäksi kannanotossa esimerkiksi korostetaan maakuntakaavan merkitystä vihreän siirtymän hankkeiden mahdollistajana, tuodaan esiin huoli osaavan työvoiman saatavuudesta ja korostetaan tiiviin yhteistyön merkitystä mahdollisessa lainsäädäntöuudistuksessa. Lopuksi Mansikka kertoi huolen siitä, että mahdollinen suuri lakiuudistus tulee joka tapauksessa hidastamaan kaavoituksen etenemistä. On tärkeää muistaa maakuntakaavoituksen merkityksestä se, että 70%:ssa Suomen alueista on voimassa vain maakuntakaava ainoana kaavana, mikä on tärkeää ottaa huomioon muun muassa vihreän siirtymän toteuttamisen kannalta.

Merkittiin katsaukset tiedoksi.

Kuntajohtajakokous

§ 6

14.06.2023

**Muut asiat**

Kuntajohtajakokous 14.06.2023 § 6

Puheenjohtaja kävi kuntajohtajille katsauksen maakuntahallituksen ja maakuntavaltuuston kesäkuun päätöksiin.

Kuntajohtajakokous

§ 7

14.06.2023

### **Seuraavat kokoukset**

Kuntajohtajakokous 14.06.2023 § 7

Seuraavat kokoukset pidetään keskiviikkoisin kello 9-11

20.9. aamiaiskokous

25.10.

22.11. ja

13.12. joululounas klo 11-13

Kuntajohtajakokous

§ 8

14.06.2023

### **Kokouksen päättäminen**

Kuntajohtajakokous 14.06.2023 § 8

Puheenjohtaja päättää kokouksen klo 10.27.